

Η λειτουργία του ΕΑΝ στην Πάτρα: σχόλια και εμπειρίες κλινικών ογκολόγων

Θωμάς Μακατσώρης
Επικ. Καθ. Παθολογίας-Ογκολογίας
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών
5-11-2017

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας:
  - μέχρι το 2025 αναμένονται περισσότερες από 20 εκατομμύρια νέες περιπτώσεις καρκίνου παγκοσμίως
  - Το 80% του φορτίου σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος
- Ένας στους τέσσερις θανάτους στην Ευρώπη των 28 οφείλεται στον καρκίνο
- Σύμφωνα με το πρόγραμμα GLOBOCAN του ΠΟΥ, στη χώρα μας αναμένονται 41.000 νέες περιπτώσεις νεοπλασιών σε ετήσια βάση
- Το κόστος του καρκίνου στα κράτη μέλη της ΕΕ ανήλθε σε 126 δισεκατομμύρια ευρώ το 2009 και η υγειονομική περίθαλψη αντιστοιχούσε σε 51 δισεκατομμύρια ευρώ

Η συμβολή των αρχείων νεοπλασιών στη Δημόσια Υγεία

- Περιγράφουν την έκταση και τη φύση του βάρους του καρκίνου στην κοινότητα και βοηθούν στον καθορισμό των προτεραιοτήτων για τη Δημόσια Υγεία.
- Βοηθούν στην παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων ελέγχου του καρκίνου.
- Χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της ποιότητας της διάγνωσης και της παρεχόμενης φροντίδας στους ογκολογικούς ασθενείς.
- Χρησιμοποιούνται σαν πηγή υλικού για αιτιολογικές μελέτες.

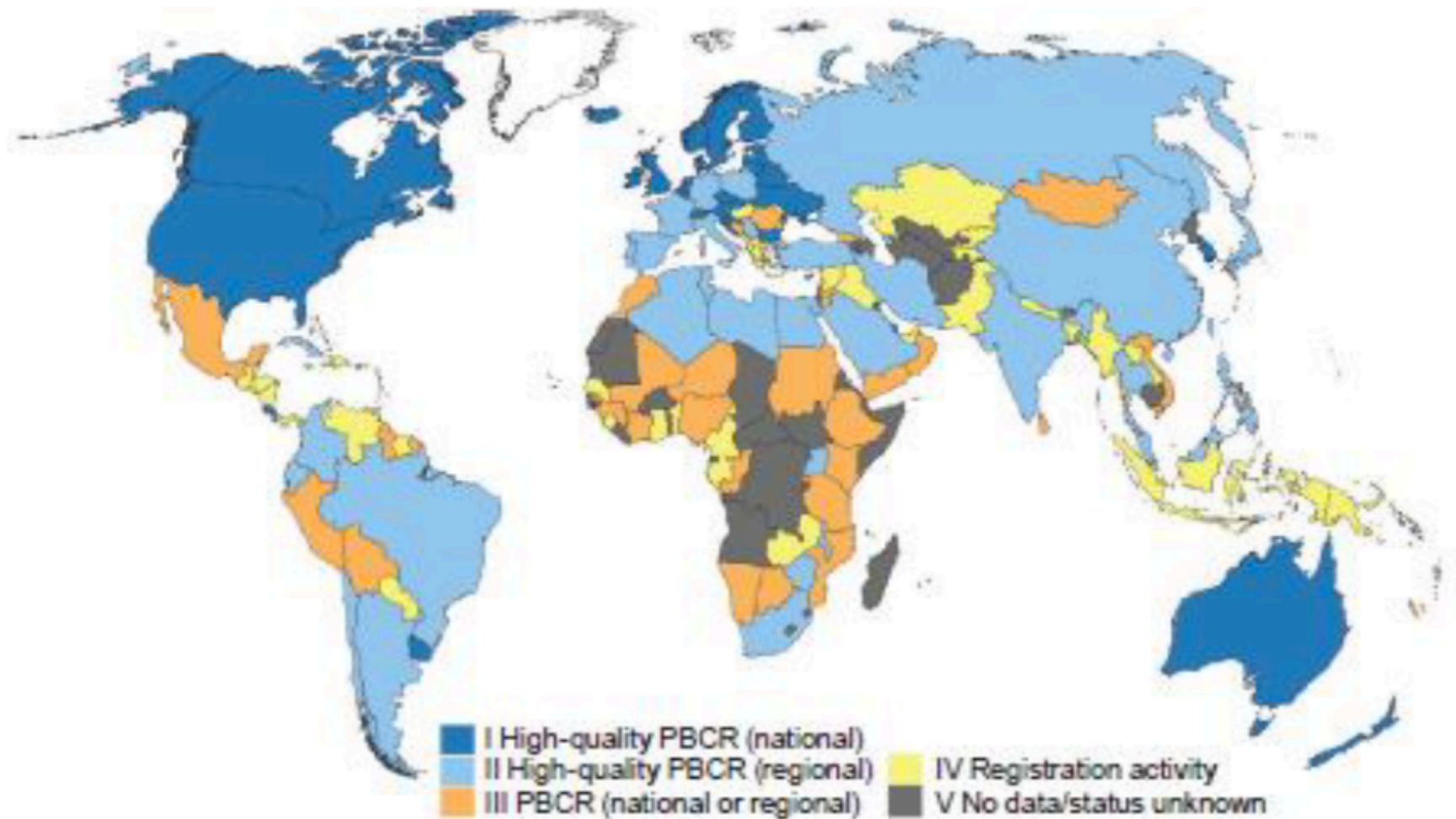
Εθνικό Αρχείο Νεοπλασιών (Ε.Α.Ν.)

- Ο βασικός σκοπός του Εθνικού Αρχείου Νεοπλασιών (ΕΑΝ) είναι η συλλογή αξιόπιστων στοιχείων για τις νεοπλασίες πανελλαδικά με στόχο τη χάραξη στοχευμένης αντικαρκινικής πολιτικής.
  - Παρακολούθηση της επίπτωσης της νόσου
  - Καθορισμός προτεραιοτήτων για τη δημόσια υγεία
  - Εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων προσυπτωματικού ελέγχου στην κοινότητα

Εθνικό Αρχείο Νεοπλασιών (Ε.Α.Ν.)

- Στη χώρα μας από την 1/1/2012 το Ε.Α.Ν. καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την συστηματική συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών σχετικά με τις νέες περιπτώσεις καρκίνου, στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα υγείας
- Λειτουργεί με αυστηρούς κανόνες εμπιστευτικότητας και σεβασμού των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων

Παγκόσμιος χάρτης της κατάστασης πληθυσμιακής κάλυψης από
πληθυσμιακά αρχεία νεοπλασιών
Η Ελλάδα κατατάσσεται στην κατηγορία Grade IV

Η λειτουργία του Ε.Α.Ν. στην Πάτρα

- ΠΓΝΠ: υπεύθυνη καταγραφείας η κ. Βίκυ Γαϊτάνη
  - Η καταγραφή στο ΠΓΝΠ έχει ξεκινήσει από την 1/1/2014
- Νοσ. Αγ. Ανδρέας: υπεύθυνη καταγραφείας η κ. Αικατερίνη Ασλανίδου

Στοιχεία που καταγράφονται

- Ατομικά στοιχεία ασθενή (ΑΜΚΑ, ΑΔΤ κ.α.)
- Πρωτοπαθής όγκος (ημερομηνία διάγνωσης, εντόπιση, ιστολογικός τύπος)
- Στάδιο κατά τη διάγνωση
- Θεραπεία
- Στοιχεία εργαστηρίου / κλινικής / νοσοκομείου

Πηγές Δεδομένων

Γίνεται ηλεκτρονική καταχώρηση σε ενιαίο λογισμικό πρόγραμμα, στοιχείων από:

- παθολογοανατομικό εργαστήριο
- κυτταρολογικό εργαστήριο
- ογκολογική μονάδα
- τμήμα ακτινοθεραπείας
- κλινικές παθολογικού & χειρουργικού τομέα
- τακτικά εξωτερικά ιατρεία
- τμήμα κίνησης ασθενών

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΟΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ (> 19 ετών)

1. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΘΕΝΗ

ΑΜΚΑ /ΑΔΤ/Αρ. διαβαστ.	Επώνυμο	Όνομα	Όνομα πατέρα
Φύλο	☐ Άρρεν ☐ Θήλυ ☐ Άγνωστο	Ημ/νία γέννησης: ____ / ____ / ____	Ηλικία κατά τη διάγνωση
Εθνικότητα	Επάγγελμα	Ασφαλιστικός φορέας	Δ/νση μόνιμης κατοικίας
Συνήθεια καπνίσματος:	☐ Δεν κάπνισε ποτέ	☐ Καπνιστής/στρια	☐ Πρώην καπνιστής/στρια ☐ Άγνωστο

2. ΠΡΩΤΟΠΑΘΗΣ ΟΓΚΟΣ

Ημ/νία διάγνωσης: ____ / ____ / ____	Εντόπιση πρωτοπαθούς εστίας (τοπογραφία) .....
Τρόπος διάγνωσης ☐ 1. Ιστολογία πρωτοπαθούς ☐ 2. Ιστολογία μετάστασης ☐ 3. Κυτταρολογική ☐ 4. Εργαστηριακές εξετάσεις/καρκινικοί δείκτες ☐ 5. Επισκόπηση ☐ 6. Απεικονιστικές εξετάσεις ☐ 7. Κλινική διάγνωση ☐ 9. Άγνωστο ☐ 0. Πιστοποιητικό θανάτου	
Αμφοτερόπλευρα όργανα (laterality) ☐ 0. Μη αμφοτερόπλευρο ☐ 1. Δεξιά ☐ 2. Αριστερά ☐ 3. Εντόπιση στη μία πλευρά, άγνωστο σε ποια ☐ 4. Αμφοτερόπλευρο ☐ 5. Μέση γραμμή ☐ 9. Άγνωστο	
Ιστολογικός τύπος ..... Βαθμός διαφοροποίησης/κακοήθειας	
Συμπεριφορά ☐ 0. Καλόηθες ☐ 1. Οριακή Κακοήθεια ☐ 2. In situ ☐ 3. Διηθητικό	

3. ΣΤΑΔΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Συμπαγείς Όγκοι		Νεοπλάσματα αιμοποιητικού & λευμφοϊκού ιστού	
A. Παθολογοανατομικό στάδιο pTNM: ..... ☐ Άγνωστο Στάδιο: ..... ☐ Άγνωστο Σύστημα ..... ☐ Άγνωστο	Στάδιο: ..... ☐ Άγνωστο		
B. Κλινικό στάδιο cTNM: ..... ☐ Άγνωστο Στάδιο: ..... ☐ Άγνωστο Σύστημα ..... ☐ Άγνωστο	Σύστημα: ..... ☐ Άγνωστο		

4. ΘΕΡΑΠΕΙΑ

0. Δε δόθηκε θεραπεία 1. Δόθηκε θεραπεία 2. Ασθενής αρνήθηκε 3. Συστήθηκε θεραπεία, άγνωστο εάν λήφθηκε
 9. Άγνωστο

☐ Χειρουργική επέμβαση ☐ R0 ☐ R1 ☐ R2 ☐ RX ☐ RN	Ημ/νία έναρξης: ____ / ____ / ____
☐ Ακτινοθεραπεία	Ημ/νία έναρξης: ____ / ____ / ____
☐ Χημειοθεραπεία	Ημ/νία έναρξης: ____ / ____ / ____
☐ Ορμονοθεραπεία	Ημ/νία έναρξης: ____ / ____ / ____
☐ Άλλη, καθορίστε	

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ / ΚΛΙΝΙΚΗΣ / ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ*

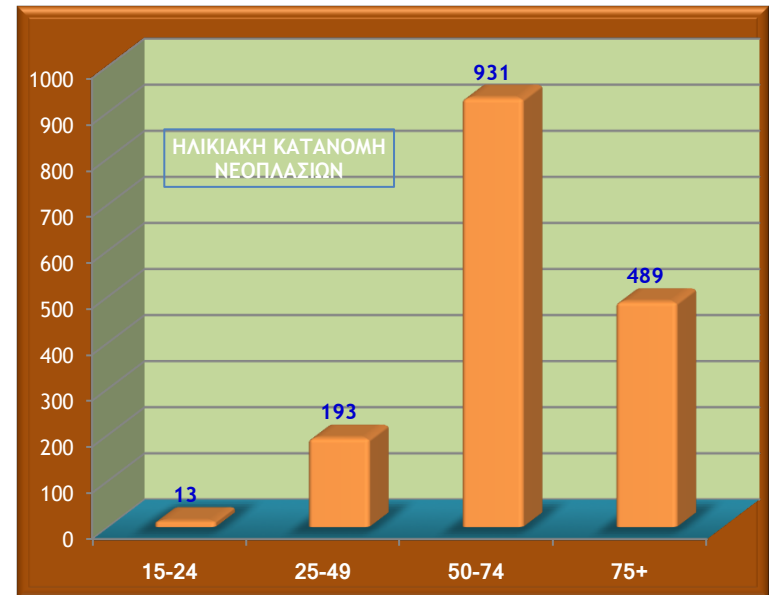
(* Στη διαδικτυακή εφαρμογή τα παρακάτω στοιχεία συμπληρώνονται ανά ενότητα για τις ενότητες 2,3,4)

Εργαστήριο/ Κλινική/ Νοσοκομείο που διαγνώσθηκε ο ασθενής	
Κλινική/ Νοσοκομείο που παρακολουθείται ο ασθενής	

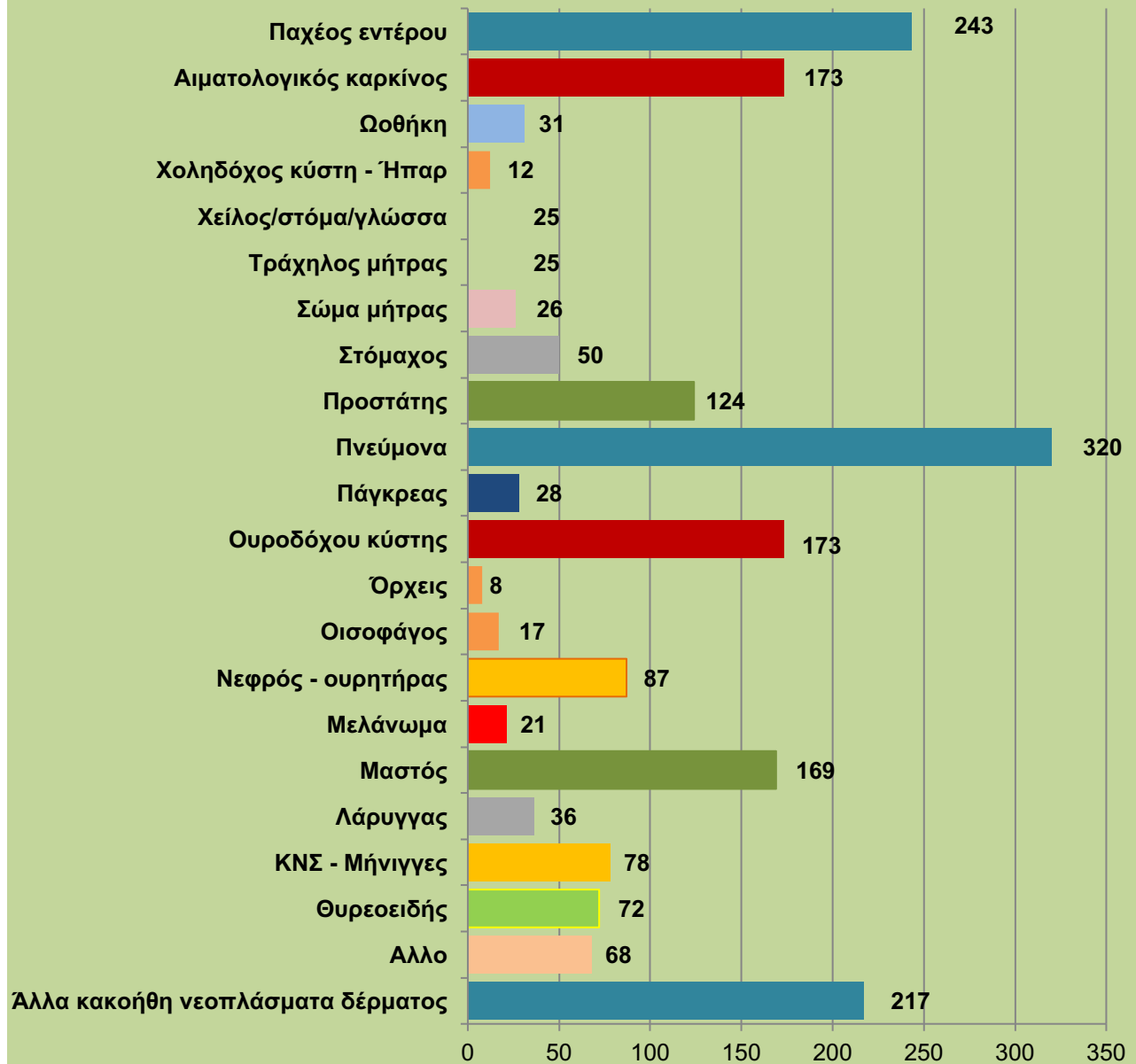
ΠΓΝΠ

Το έτος 2015 κατεγράφησαν 1.626 πρωτοδιαγνωσθέντα περιστατικά καρκίνου

Πνεύμονας	235
Παχύ έντερο	211
Κακοήθη νεοπλασμάτα δέρματος(εκτός μελανώματος)	197
Προστάτης	147
Ουροδόχος κύστη	137
Αιματολογικός καρκίνος	120
Μαστός	112

ΝΕΟΠΛΑΣΙΕΣ στο Π.Γ.Ν.Π. Έτος 2016

Συνολικός αριθμός: 2003

Σχόλια για τη λειτουργία του Ε.Α.Ν. στο ΠΓΝΠ

- Η συνεργασία είναι εξαιρετική
- Η καταγραφή γίνεται χωρίς προβλήματα
- Το ΠΓΝΠ έχει χαρακτηριστεί ως ένα από τα 3 καλύτερα Νοσοκομεία της Ελλάδας σε ποσοτική και ποιοτική καταγραφή
- Έως τώρα όμως δεν έχουμε εκμεταλλευτεί τα στοιχεία που συγκεντρώνονται για
  - Επιδημιολογικές μελέτες
  - Αξιολόγηση της ποιότητας φροντίδας (quality of care)
  - Οικονομικές μελέτες

Βασικές δυσχέρειες

- Κατακερματισμός των αρχείων
- Διαφορετικοί τρόποι αρχειοθέτησης των δεδομένων στα διάφορα τμήματα του Νοσοκομείου
  - Γραπτός φάκελος
  - Ηλεκτρονικός φάκελος
- Ελλιπής καταγραφή προσωπικών δεδομένων (επάγγελμα, κάπνισμα)
- Μπορεί κάποια περιστατικά που έχουν εκτιμηθεί στο ΠΓΝΠ να μην καταγράφονται καθώς η διάγνωση μπορεί να έχει τεθεί σε άλλο ίδρυμα
- Μη τυποποιημένη καταγραφή των στοιχείων στον ιατρικό φάκελο
- Η καταγραφή γίνεται κατά την αρχική διάγνωση μόνο και δεν έχουμε στοιχεία για την έκβαση του ασθενούς

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΝΕΥΜΟΝΟΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ.....

ΟΝΟΜ/ΝΥΜΟ:	ΒΑΡΟΣ:
ΗΛΙΚΙΑ: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:	ΎΨΟΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:	BSA:
ΤΗΛΕΦΩΝΑ:	PS:

ΑΙΤΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ:

ΠΑΡΟΥΣΑ ΝΟΣΟΣ:

ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙΣ : ΟΧΙ ΝΑΙ : _____

ΚΑΠΝΙΣΤΗΣ (packyears):	ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΑΝΩ ΚΟΙΛΗΣ:
ΑΙΜΟΠΤΥΣΗ:	ΑΠΩΛΕΙΑ ΒΑΡΟΥΣ (>10%):
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ:	Πρωτοπαθής εστία ☐ Αλλού ☐
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΓΧΕΙΡΗΣΗ:	Πνευμονεκτομή ☐ Λοβεκτομή ☐
ΣΤΑΔΙΟ TNM: I ☐ II ☐ IIIα ☐ IIIβ ☐ IV ☐	

Ο/Ε:

ΠΑΡΑΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ:

Complete blood count & Biochemistry ☐	Bone scan ☐
Chest x-ray ☐	EORTC ☐ Abdominal CT or liver US ☐
Καρδιογράφημα ☐	CEA ☐ Ca 125 ☐ Ιστολογική ταυτοποίηση ☐

ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΟΣΟΥ:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΑΧΕΟΣ ΕΝΤΕΡΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ.....

ΟΝΟΜ/ΝΥΜΟ:	ΒΑΡΟΣ:
ΗΛΙΚΙΑ:	ΎΨΟΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:	BSA:
ΤΗΛΕΦΩΝΑ:	PS:

ΑΙΤΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ:

ΠΑΡΟΥΣΑ ΝΟΣΟΣ:

ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙΣ : ΟΧΙ ΝΑΙ : _____

ΣΥΝΟΔΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ:			
ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΑ ΦΑΡΜΑΚΑ:			
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΝΕΟΠΛΑΣΙΑ ΑΣΘΕΝΟΥΣ:			
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ:			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΓΧΕΙΡΗΣΗΣ:			
STAGE: B ₁ ☐ B ₂ ☐ C ₁ ☐ C ₂ ☐ D ☐	Ειλεός ☐	Διάτρηση ☐	Μετάγγιση ☐

Ο/Ε:

ΠΑΡΑΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ:

Complete blood count & Biochemistry ☐	Bone scan ☐
Chest x-ray ☐	EORTC ☐ Abdominal CT or liver US ☐
Καρδιογράφημα ☐	CEA ☐ Ca 19-9 ☐ Ιστολογική ταυτοποίηση ☐

ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΟΣΟΥ:

Συμπεράσματα

- Επιτέλους έχει δρομολογηθεί και στην Ελλάδα η συστηματική καταγραφή των νεοπλασιών
- Σκοπός είναι να βοηθήσει στη χάραξη στοχευμένης αντικαρκινικής πολιτικής
- Η συμβολή όλων των επαγγελματιών υγείας στην επιτυχή υλοποίηση αυτού του σημαντικού εγχειρήματος για τη χώρα μας είναι σημαντική και απαραίτητη